

Připomínky napříč odvětvími k návrhu pokynů Komise, kterými se stanoví kritéria pro náklady na úklid odpadků v souladu s čl. 8 odst. 4 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/904 ze dne 5. června 2019 o snížení dopadu některých plastových výrobků na životní prostředí.

Brusel, červenec 2023

Níže uvedení signatáři vítají, že Komise pokročila v přípravě pokynů, které stanoví kritéria pro náklady na úklid odpadků v souladu s článkem 8 směrnice o jednorázových plastech (SUPD). Tyto pokyny jsou průmyslem a vládami velmi očekávány, aby se usnadnilo účinné provádění povinností týkajících se čištění odpadků, které předpokládá směrnice SUPD, aby se zajistilo spravedlivé rozdělení nákladů a aby se zabránilo roztržitému provádění článku 8 v celé EU.

Domníváme se však, že některé prvky pokynů by mohly být vylepšeny, a proto s úctou nabízíme následující konstruktivní připomínky, které pomohou posílit účinnost dokumentu:

1. Za prvé, vzhledem k tomu, že cílem pokynů je zajistit harmonizaci provádění nákladů na úklid odpadků v celé EU, měl by být manévrovací prostor poskytnutý členským státům omezen na míru nezbytně nutnou k přizpůsobení se místním podmínkám. S ohledem na tuto skutečnost důrazně doporučujeme, **aby byl zahrnut více normativní seznam toho, co by mohlo představovat "nezbytné náklady"**, aby se zabránilo vzniku mozaiky potenciálně protichůdných nebo konfliktních výkladů a metod na vnitrostátní úrovni.
2. Za druhé, **výpočet nákladů by měl být pravidelně aktualizován (nejlépe jednou ročně)**, aby se zohlednilo možné snížení množství odpadků způsobených výrobky, na které se vztahují povinnosti podle směrnice o SUPD. Rozšířenost plastových odpadků na jedno použití a litteringové chování některých občanů se totiž pravděpodobně bude vyvíjet v důsledku osvětových akcí, které předpokládá směrnice o SUP, a dále účinnějších opatření v oblasti nakládání s odpady, např. povinných DRS pro nápojové obaly, cílů sběru a recyklovaného obsahu, což vše pravděpodobně zvýší míru odděleného sběru a de facto sníží littering. Proto je klíčové pravidelně upravovat poplatky a jejich přidělování tak, aby odrážely složení skutečně odhazovaného odpadu.
3. Důležité je také zajistit, aby náklady byly účinně a proporcionálně rozděleny mezi různé zúčastněné strany. Proto by **mělo být poskytnuto více podrobností o rozdělení nákladů a měla by být vypracována metoda, která zajistí, že všechna odvětví, na něž se povinnost vztahuje, zaplatí svůj spravedlivý podíl**
4. Pokyny se také zaměřují především na náklady na úklid a přepravu odpadků, ale téměř se **nezmiňují o příjmech ze sběru a třídění některých materiálů**. V relevantních případech je důležité zmínit, že **veškeré příjmy ze sběru a třídění cenných materiálů by měly být zohledněny a odečteny** od poplatků uložených producentům na základě zásady čistých nákladů EPR.
5. Zpochybňujeme také následující citát: "*Výsledky studií ukazují, že průměrné roční náklady na jednoho obyvatele způsobené znečišťováním odpady se při extrapolaci na národní úroveň pohybují v rozmezí 5 EUR (Itálie) - 21 EUR (Rakousko).*" Tyto údaje skutečně pocházejí ze srovnávací studie **benchmarking study** provedené v roce 2020, do níž se zapojilo pouze několik členských států, která využívala údaje o odpadcích z roku 2017 nebo starší a zahrnovala celkové náklady na odpady (a tedy mnohem širší záběr, než je oblast působnosti směrnice SUPD). Domníváme se, že **by bylo užitečnější a přesnější, kdyby pokyny odkazovaly na novější údaje za jednotlivé členské státy.**

6. V neposlední řadě je důležité uvést, že **vybrané poplatky musí být použity výhradně k zamýšlenému účelu**, tj. k úklidu, přepravě a zpracování odpadků. Žádné jiné použití vybraných poplatků by nemělo být povoleno. Stejná logika by měla platit i pro fixní náklady.

Předem děkujeme, že jste naše připomínky vzali v úvahu, a v případě jakýchkoli dotazů jsme vám k dispozici.

S pozdravem,

Seznam signatářů:

360° Foodservice

ACE – The Alliance for Beverage Cartons and the Environment

EBPC – The European Balloon and Party Council

EUROPEN – The European Organisation for Packaging and the Environment

EVA – The European Vending & Coffee Service Association

Independent Retail Europe

NMWE – Natural Mineral Waters Europe

Serving Europe

Tobacco Europe

UNESDA – Soft Drinks Europe

